

การปลอมเอกสารเบิกจ่ายเงินราชการ คือการทุจริตที่ไม่อาจมองข้าม

การใช้จ่ายงบประมาณของภาครัฐเป็นเรื่องที่ต้องอาศัยความโปร่งใส ตรวจสอบได้ และยึดถือความซื่อสัตย์เป็นหลัก เอกสารประกอบการเบิกจ่ายเงินราชการจึงไม่ใช่เพียงเอกสารทางธุรการทั่วไปเท่านั้น แต่เป็นหลักฐานสำคัญที่สะท้อนความถูกต้องของการใช้งบประมาณของทางราชการ ดังคำพิพากษาของศาลปกครองสูงสุด ที่ อ. 831/2558 ถือเป็นการผิดอย่างชัดแจ้งซึ่งแสดงให้เห็นว่า การทุจริตต่อหน้าที่ราชการ เพราะจัดทำเอกสารประกอบการเบิกจ่ายที่ไม่ตรงกับความเป็นจริงเป็นความผิด รายละเอียดเป็นอย่างไรนั้นมาดูกันเลย

กรณีตามคำวินิจฉัยดังกล่าวปรากฏข้อเท็จจริงสรุปได้ว่า ผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นข้าราชการครู มีหน้าที่เป็นเจ้าหน้าที่ที่ส่งดูสำนักงาน ในขณะที่ปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวได้กระทำการจัดทำรายการจัดสรรเงินงบประมาณให้กับโรงเรียนภายในจังหวัดไม่ครบตามรายการที่หน่วยงานแจ้งจัดสรร ทำให้มียอดเงินขาดหายไปจำนวนหลายแสนบาท แต่ได้นำไปจัดซื้อวัสดุเพื่อใช้ในสำนักงานโดยมิชอบ ซึ่งผู้ฟ้องคดีจะเป็นผู้เสนอรายงานขอซื้อวัสดุเพียงผู้เดียวและเสนอให้ซื้อด้วยวิธีตกลงราคากับร้านค้าร้านนี้เป็นส่วนใหญ่ ทั้งที่วัสดุมีราคาสูงกว่าร้านค้านั้น แล้วผู้ฟ้องคดีได้นำเอกสารใบสั่งซื้อและเอกสารใบตรวจรับวัสดุที่ดำเนินการเบิกจ่ายไปแล้ว (มีการจัดทำเป็นฉบับจริงให้กรรมการตรวจรับวัสดุลงนามไว้ 2 ฉบับ อ้างว่าเพื่อใช้เป็นสำเนา) ที่มีการรายการเบิกเหมือนกันทุกรายการ มาแก้ไขเปลี่ยนแปลงเลขที่ วันที่ เดือน เพื่อทำการขออนุมัติเบิกจ่ายอีกครั้งหนึ่ง โดยเจ้าหน้าที่การเงินได้ส่งจ่ายเช็คให้ร้านค้าโดยไม่ขีดคร่อมและขีดฆ่า “หรือผู้ถือ” ตามที่ผู้ฟ้องคดีร้องขอ แล้วผู้ฟ้องคดีนำเช็คไปเบิกเงินจากธนาคารในนามตนเอง โดยไม่มีการจัดซื้อและไม่มีการส่งมอบวัสดุแต่อย่างใด และผู้ฟ้องคดีอ้างว่าได้จ่ายเงินไปจ่ายให้ร้านค้าเรียบร้อยแล้ว และยังอ้างต่อศาลว่าถ้าไม่ไปจ่ายจริง ร้านค้าคงต้องไปฟ้องดำเนินคดีกับตนแล้ว แต่จากข้อเท็จจริงและหลักฐานต่าง ๆ ศาลพิเคราะห์แล้วเชื่อว่า ผู้ฟ้องคดีมีความสัมพันธ์กันกับร้านค้าเป็นพิเศษ จึงอาจมีการช่วยเหลือหรือเกื้อกูลประโยชน์ซึ่งกันและกัน ข้ออ้างของผู้ฟ้องคดีจึงฟังไม่ขึ้น จากการนี้ดังกล่าวการที่ผู้ฟ้องคดีจัดทำเอกสารเท็จ หรือการนำเอกสารที่ไม่มีการดำเนินการจริงมาใช้ประกอบการเบิกจ่าย โดยการกระทำในลักษณะดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อให้สามารถเบิกเงินจากทางราชการได้โดยไม่ชอบด้วยระเบียบ พฤติการณ์เข้าข่ายเป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการ และเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง คำสั่งไล่ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการจึงชอบด้วยกฎหมาย

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ. 831/2558 ถือว่าเป็นบทเรียนสำคัญสำหรับข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ของรัฐทุกระดับว่า การปลอมเอกสารประกอบการเบิกจ่ายเงินราชการไม่เพียงเป็นการฝ่าฝืนระเบียบทางการเงินเท่านั้น แต่ยังเป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการซึ่งมีโทษทางวินัยอย่างร้ายแรง ตลอดจนการเบิกจ่ายเงินราชการต้องดำเนินการด้วยความรอบคอบ ซื่อสัตย์ และยึดถือระเบียบอย่างเคร่งครัด เอกสารทุกฉบับที่ใช้ประกอบการเบิกจ่ายต้องเป็นความจริง สามารถตรวจสอบย้อนหลังได้ และยังเป็นหลักการที่ข้าราชการทุกคนต้องยึดถืออย่างเคร่งครัด เพื่อรักษาผลประโยชน์ของรัฐและความเชื่อมั่นของประชาชน นอกจากนี้หน่วยงานควรให้ความสำคัญกับระบบควบคุมภายใน และการตรวจสอบที่ดี เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการกระทำในลักษณะดังกล่าวด้วย